

Media, mythes en berichten

Hoofdboodschap:

Deze oefening heeft als doel om een groter bewustzijn te creëren onder jongeren over de risico's van vooroordelen en manipulatie door bepaalde media; en hoe verdraaide mediaberichten en fake-nieuws onze perceptie en ons begrip van bepaalde gebeurtenissen en van mensen uit verschillende culturen of met verschillende overtuigingen en religies ons kunnen manipuleren. Deze oefening kan deelnemers aanmoedigen om berichten die geweld propageren kritisch te bekijken.

Trefwoorden: vooroordelen en manipulatie via media, stereotypen ter discussie stellen, bewustzijn vergroten

Samenvatting:

Het doel van deze oefening is om deelnemers aan te moedigen om te reflecteren op de rol die feiten, meningen en vooroordelen spelen in mediaberichten en hoe misleidende en verdraaide berichten de manier waarop een verhaal wordt gepresenteerd kunnen veranderen.

Module	Groepsgrootte	Leeftijdsgroep	Duur
• Vroege herkenning • Voorkomen	• middelgroot • groot	• 12 - 15 • 16 - 19 • 20 - 24	• 1 uur

Doelstellingen van de activiteit

- Benadrukken hoe op vooroordelen gebaseerde en misleidende informatie wordt doorgegeven, zodat deelnemers zich bewust worden van de noodzaak van het kritisch bekijken van informatiebronnen
- Onderscheid maken tussen feit, mening en vooroordeel en het debat over deze kwesties aanzwengelen
- Een mogelijkheid bieden om te ontdekken hoe media druk zouden kunnen uitoefenen op regeringen en de publieke opinie
- De rol van de media in terrorisme onderzoeken, zowel vanuit een positief perspectief als vanuit een negatief perspectief

Deelnemers

Geschikt voor gebruik in zeer verschillende groepen, maar waarschijnlijk vooral relevant voor tieners en jongeren (m/v).

Beschrijving van de activiteit

Stap 1:

De begeleider begint met het voorlezen van de volgende uitspraak om een eerste discussie op gang te brengen over de rol van de media in de hedendaagse maatschappij.

De Universele Verklaring van de Rechten van de mens, goedgekeurd door de Verenigde Naties in 1948 stelt in Artikel 19: 'Eenieder heeft het recht op vrijheid van mening en meningsuiting. Dit recht omvat de vrijheid om zonder inmenging een mening te koesteren en om door alle middelen en ongeacht grenzen inlichtingen en denkbeelden op te sporen, te ontvangen en door te geven.'

Stap 2:

Deel de groep afhankelijk van de groepsgrootte op in kleinere werkgroepjes van drie of vier personen.

Stap 3:

Stel voldoende verschillende kranten en tijdschriften ter beschikking, geef ieder groepje flip-overvellen, plakspullen en een schaar. Vraag ze om artikelen en foto's uit te knippen waarvan zij vinden dat het mensen beschrijft of afbeeldt die radicaal gedrag vertonen. Ze moeten de knipsels sorteren op basis van of ze vinden dat wat omschreven of afgebeeld wordt negatief of neutraal belicht wordt, en ze verdelen in deze twee categorieën. De artikelen en foto's plakken ze vervolgens op de vellen van de flip-over onder de kop 'negatief' of 'neutraal'.

Stap 4:

Ieder groepje presenteert zijn flip-overvel en deelt zijn gedachten over de knipsels die het heeft geselecteerd. De begeleider vestigt de aandacht van de deelnemers op de presentaties van elke groep en nodigt deelnemers vervolgens uit om commentaar te leveren of vragen te stellen.

Stap 5:

De begeleider brengt een groepsdiscussie op gang en richt zich hierbij op de volgende vragen:

- Zijn er terugkerende thema's/afbeeldingen?
- Wat voor soort taal wordt er gebruikt?
- Zijn de media en terrorisme onlosmakelijk met elkaar verbonden?
- Spelen massamedia en sociale netwerken een rol in het ontstaan van terrorisme en bij de rekrutering en propaganda daarvoor?
- Denk je dat er verwarring bestaat onder het grote publiek over de betekenis van de termen terrorisme, extremisme en radicalisering?
- Wat zijn de implicaties daarvan voor zowel volwassenen als jongeren in de hedendaagse maatschappij?

Stap 6:

De begeleider leest de volgende uitspraak voor, die specifiek betrekking heeft op de portrettering van jongeren in de media en vraagt de groep om een reactie.

'Jongeren worden vaak beschouwd als een gevaar en media weerspiegelen deze angst met alarmerende berichten over misdaad, jongeren die ten prooi vallen aan radicale groeperingen, enzovoort. Dit kan bijdragen aan het creëren van het beeld van jongeren als een 'sociaal probleem' en het standpunt dat jeugdwerk moet gaan over het corrigeren van dit probleem, in plaats van jongeren meer vrijheden toe te staan om zichzelf te uiten. Deze 'maatschappelijke' houding en algemene generalisaties moeten constant worden betwist. Jongeren moeten worden aangemoedigd om hun waarde voor en hun positie in de maatschappij te bevragen.'

Benodigde materialen

Een selectie kranten en tijdschriften, flip-overvellen, plakspullen, scharen

Methodologie

Het beoordelen en analyseren van mediaberichten, groepswerk in kleinere teams, discussie met de gehele groep

Advies voor Trainer

Vragen voor de discussie:

- Zijn er aspecten uit deze uitspraak waar? Zo ja, welke?
- Vind je bepaalde aspecten in het taalgebruik beledigend? Zo ja, welke stukken in het bijzonder?
- Waar en hoe pikken we ideeën op over jongeren en radicalisering?
- Hoe portretteren de media deze jongeren en hoe beïnvloedt hun interpretatie ons?

Bronnen / Literatuur

Dit materiaal is specifiek voor het YCARE-project ontwikkeld.

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Media, mythes en berichten. Ontvangen op Friday July 10, 2026 van
<https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE286/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie vormt geen goedkeuring van de inhoud die alleen de opvattingen van de auteurs weerspiegelt, en de Commissie kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enig gebruik dat kan worden gemaakt van de daarin opgenomen informatie.